

HUBUNGAN SEMANTIK DAN SINTAKSIS KATA KERJA GERAK BERSIFAT PEMILIKAN: SATU PENDEKATAN STRUKTUR KONSEPTUAL

(The Semantic and Syntactic Relation of Verbs of Possession: The Conceptual Structure Approach)

Nurul Jamilah Rosly
nuruljamilah85@yahoo.com

Maslida Yusof
maslida@ukm.edu.my

Pusat Penyelidikan BITARA Melayu,
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan,
Universiti Kebangsaan Malaysia,
43600 Bangi, Selangor, Malaysia.

Terbit dalam talian (*published online*): 1 Jun 2018

Rujukan artikel ini: Nurul Jamilah Rosly & Maslida Yusof. (2018). Hubungan semantik dan sintaksis kata kerja gerak bersifat pemilikan: Satu pendekatan struktur konseptual. *Jurnal Bahasa* 18(1), 46-64.

Abstrak

Kata kerja bersifat pemilikan merujuk sesuatu kepunyaan atau hak milik. Kategori kata kerja ini juga membawa maksud perpindahan sesuatu kepunyaan (hak milik) daripada seseorang kepada seseorang yang lain. Makalah ini akan memfokuskan penelitian terhadap kata kerja bersifat pemilikan dalam bahasa Melayu, iaitu kata *milik*, *beri* dan *terima* dengan berasaskan sudut pandangan konseptual (abstrak). Kajian ini menggunakan data yang diambil daripada Pangkalan Data Korpus Dewan Bahasa dan Pustaka sebagai contoh bahan kajian untuk dianalisis. Data dianalisis dengan menggunakan teori struktur konseptual (TSK) - Ray Jackendoff (2005, 2007 & 2011). Representasi semantik dalam TSK digambarkan dalam bentuk struktur konseptual dalam Fungsi [Keadaan] dan [Peristiwa] yang membawa rumus struktur konseptual MENJADI [x, y]. Hasil dapatan menunjukkan representasi struktur konseptual bagi kata

kerja *milik*, *beri* dan *terima* direpresentasikan berdasarkan konstituen [MENJADI_{pemilikan}], [GERAK_{pemilikan}] dan [BENAR_{pemilikan}] yang berhubungan dengan konstituen [BENDA], [HALA] dan [TEMPAT]. Bagi representasi struktur konseptual kepada sintaksis, dapatkan data menunjukkan adanya hubungan antara fungsi utama dengan fungsi argumen berdasarkan peranan argumen yang menjadi subset kepada permintaan dan penerimaan kata kerja kepada frasa nama. Sehubungan dengan itu, kajian ini menunjukkan representasi struktur konseptual dan hubungannya dengan sintaksis secara sistematik dan berpada khususnya dalam kata kerja bersifat pemilikan.

Kata kunci: Kata kerja pemilikan, teori struktur konseptual (TSK), konstituen dan argumen

Abstract

Verbs of possession refer to those concerning “belonging”. This category of verb also means the transfer of a property (ownership) from one person to another. This article will focus on verbs of possession such as milik (possess), beri (give) and terima (accept) based on conceptual (abstract) point of view. This study utilizes data from the Corpus Data Base of Dewan Bahasa Pustaka as a sample. The analysis employs the Theory of Conceptual Structure of Ray Jackendoff (2005, 2007 & 2011). Semantic representations are described in the form of conceptual structures within Functions [Events] and [States] that carry the conceptual structure formula BE [x, y]. The findings show the representation of the conceptual structure of the verbs represented by the constituents of [BE possession], [GO possession] and [LET possession] in relation to the constituents [THING],[PATH] and [PLACE]. For conceptual structure representation to syntax, data findings indicate a relationship between the Head Rule and Argument Rule based on the role of the argument that becomes a subset of the request and acceptance of verbs to the Name Phrase. Consequently, this study demonstrates the conceptual structure of representation and its relations with systematic syntax, especially concerning verbs of possession.

Keywords: verb of possession, conceptual structure, constituents and argument

PENGENALAN

Kebanyakan ahli linguistik membicarakan pemilikan sebagai sesuatu yang asimetri melibatkan hubungan antara dua rujukan, iaitu pemilik dan pemilikan yang merujuk kepunyaan sesuatu. Dari sudut pandangan semantik, Aikhenvald & Dixon (2013) menjelaskan pemilikan ini dapat dikaitkan dengan melihat cara proses pemilikan itu berlaku berdasarkan penanda semantik seperti subjek dan objek, penerima, lokatif dan sebagainya. Kehadiran penanda ini dapat dilihat berdasarkan hubungan pemilikan frasa nama dan klausa dalam ayat. Ake Virbeg (2010) pula membahagikan bentuk pemilikan ini kepada dua bentuk, iaitu pemilikan bersifat konkrit dan pemilikan bersifat abstrak. Pemilikan bersifat konkrit merujuk pemilik atau kepunyaan, manakala pemilikan bersifat abstrak merujuk subjek atau entiti berlakunya sesuatu pemilikan.

Stolz *et al.* (2010) menjelaskan pemilikan berlaku apabila berlaku perpindahan daripada satu pemilik kepada pemilik yang lain. Beliau memberikan contoh pada kata kerja *give* yang mempunyai dua argumen yang terlibat, iaitu pemilik yang melakukan pindahan sesuatu daripada sumber dan penerima hasil pindahan tersebut. Stassen (2009), pula memperlihatkan pemilikan sesuatu hubungan antara dua entiti, iaitu kepunyaan kepada pemilik sebagai contoh: *John has a pen*. Namun, beliau juga tidak menolak sesuatu pemilikan juga merujuk hubungan yang melibatkan kekerabatan seperti *John has two brothers*, anggota badan *John has two eyes* dan tempoh masa *I have Mary's pencil*.

Walau bagaimanapun, Jackendoff (2011) membincangkan pemilikan mempunyai unsur gerak dari sudut konseptual (abstrak). Gerak dalam pemilikan ini diformulalisasi dalam fungsi struktur argumen, iaitu $F(X)$ yang merujuk satu fungsi tempat adanya gerak bersifat pemilikan dan $F(X,Y)$ kepada dua fungsi tempat berlakunya transisi perpindahan daripada seseorang individu kepada individu yang lain (Jackendoff, 2011 p. 198). Setiap fungsi ini akan berhubungan dengan konstituen¹ seperti [KEADAAN], [PERISTIWA], [BENDA], [HALA] dan [TEMPAT]². Oleh itu, makalah ini akan menjelaskan hubungan dan bentuk pemilikan dalam representasi struktur konseptual kata kerja bahasa Melayu, iaitu *milik*, *beri* dan *terima* dalam ayat. Hasil daripada representasi struktur konseptual ini akan membentuk hubungannya pada peringkat sintaksis.

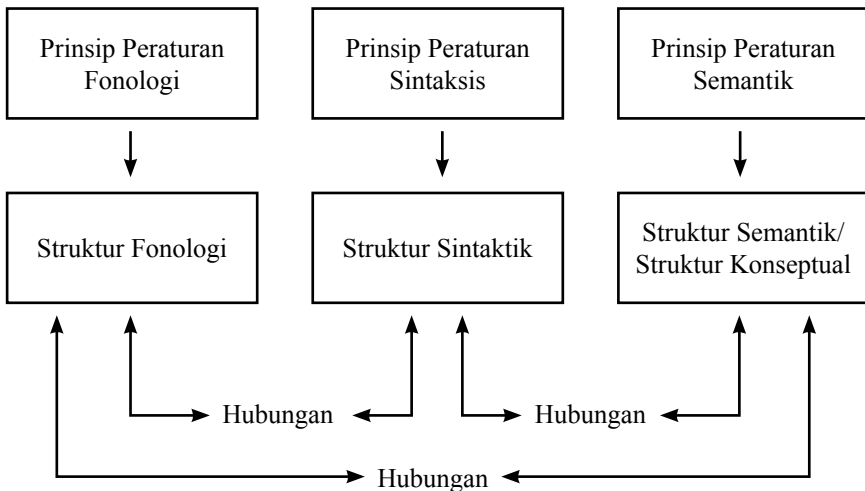
TEORI STRUKTUR KONSEPTUAL

Perkembangan teori struktur konseptual (TSK) ini dibina pada tahun 1983 dan diperkemas sehingga tahun 2011 apabila wujudnya perbincangan tentang teori sintaksis dan semantik dalam kalangan ahli linguistik di Amerika. Jackendoff (2011), telah mencetuskan idea tentang cara memahami sesuatu makna yang dilihat sangat penting dalam struktur sintaksis dan semantik. Setiap makna yang dibina ini pastinya mempunyai hubungan antara struktur fonologi, sintaksis dan semantik yang dikodkan dalam minda manusia. Menurut beliau, minda manusia seperti sistem pengkomputeran yang mengandungi struktur sintaksis sebagai representasi dalaman untuk memahami makna yang bersifat abstrak.³ Oleh itu, beliau telah mewujudkan satu hipotesis awal di sebalik pembinaan struktur konseptual ini dengan menyatakan:

Setiap bahasa di dunia ini mempunyai representasi mental yang dikenali sebagai “struktur konseptual”, iaitu satu pemahaman yang telah dikodkan dalam minda manusia.

(Jackendoff, 1992)

Pemahaman tentang makna ini ditekankan pada bentuk representasi

Rajah 1 Organisasi reka bentuk sejajaran TSK (Jackendoff, 2011).

mental dalaman yang sentiasa berhubungan dengan setiap peringkat representasi seperti struktur fonologi, sintaksis dan semantik. Rajah 1 merupakan gambaran organisasi TSK berdasarkan reka bentuk sejajaran (RS) yang memperlihatkan hubungan ketiga-tiga komponen tersebut yang terdapat dalam fakulti bahasa manusia.

Organisasi reka bentuk sejajaran ini menunjukkan struktur peraturan yang melibatkan tiga domain utama, iaitu struktur fonologi, struktur sintaksis dan struktur semantik. Setiap domain ini mempunyai hubungan antara satu sama lain seperti hubungan struktur fonologi dan struktur semantik yang diperoleh daripada struktur sintaksis, begitu juga hubungan struktur semantik diperoleh daripada struktur sintaksis.⁴ Walau bagaimanapun, makalah ini hanya membincangkan domain hubungan struktur semantik dan struktur sintaksis sahaja yang melibatkan komponen TSK. TSK membahagikan organisasi semantik kepada kelas kata kerja gerak ruang (KKGR) dan kata kerja bukan ruang (KKGBR)⁵ (Jackendoff, 2002, p. 356). Penentuan kepada kelas kata kerja ini berdasarkan penggunaan leksikal kata kerja dan makna yang mempunyai kategori ontologinya tersendiri seperti keadaan, peristiwa,⁶ lakuan, benda, hala tempat, dan jumlah. Misalnya kata kerja berbentuk pemilikan melibatkan konstituen Peristiwa dan Keadaan yang berhubungan dengan konstituen seperti benda, hala dan tempat (Jackendoff, 2002, p. 356). Walau bagaimanapun, penulis akan memfokuskan hubungan semantik dan sintaksis yang dianggap lebih berpengaruh dalam kajian ini.

DATA DAN METODOLOGI

Pemilihan KK *milik*, *terima* dan *beri* sebagai data kajian ini berdasarkan kekerapannya yang tinggi dalam janaan Pangkalan Data Korpus Dewan Bahasa dan Pustaka, Malaysia, iaitu di bawah subkopos akhbar, KK *milik* sebanyak 11 169 kali, KK *terima* sebanyak 5355 kali dan KK *beri* sebanyak 3112 kali. Kewajaran pemilihan data berdasarkan subkorpus akhbar adalah kerana himpunan korpus yang paling tinggi kekerapannya berbanding subkorpus yang lain seperti buku, majalah, efemeral, teks sastera, kertas kerja dan perbahasan, iaitu sebanyak 115 530 kali. Untuk menjelaskan analisis ini, pengkaji akan mengambil data daripada baris konkordons⁷ sebagai contoh. Selain itu, tidak semua ayat dalam korpus ini dipilih kerana pemilihan contoh ayat dilakukan secara rawak bagi menerangkan analisis yang dilakukan.

Contoh ayat:

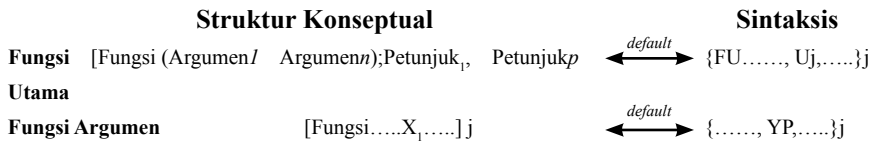
- a. Terusan Suez *** milik*** kerajaan Mesir. (Sukan: 2005)
- b. Kerajaan ***beri*** bantuan kepada sekolah Cina. (Pendidikan: 2005)
- c. Ziyad ***terima*** berita daripada peguam. (Hiburan:2005)

Langkah pertama kajian ini adalah untuk membincangkan tingkah laku semantik kata kerja dan makna bagi KK *milik*, *beri* dan *terima* berdasarkan representasi struktur argumen dalam organisasi semantik mengikut konstituen TSK yang merujuk Fungsi Peristiwa dan Keadaan yang membawa rumus konseptual:

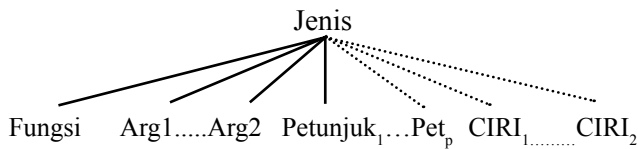
Fungsi Peristiwa/Keadaan : MENJADI [x, y]

Rumus ini dilihat dalam ciri semantiknya merujuk sesuatu pemilikan, iaitu X diwakili oleh objek dan Y ialah kepunyaan seseorang. Entiti [MENJADI] merujuk sifat dalam sesuatu keadaan yang juga menghuraikan subjek dalam ayat seperti “kepuayaan sesuatu” (Jackendoff, 2002, p. 357-360). Penelitian perbincangan rumus juga ini juga dikaitkan dari sudut hierarki tematik yang meliputi peranan Aktor/Agen >> Pengalami/Penerima kesan/Penerima >> Tema bukan Pengalami⁸ yang berhubungan dengan lakuan atau bukan lakuan bagi menjawab; Apakah yang dilakukan X? dan Apakah yang dilakukan Y terhadap X ? (Culicover & Jackendoff, 2005, p. 185).

Langkah kedua, membincangkan perkaitan daripada semantik kepada sintaksis bagi kata kata kerja gerak pada peringkat unjuran. Pemetaan ini bertujuan bagi menunjukkan pemetaan makna KK *milik*, *beri* dan *terima* dalam argumen kepada struktur sintaksis. Pemetaan sintaksis ini bukanlah sesuatu yang dilakukan secara keseluruhan pada peringkat tatabahasa, namun kajian ini hanya memfokuskan subsistem yang kecil, iaitu pemetaan makna KK tersebut dalam struktur argumen FN. Berdasarkan rumus yang dianjurkan oleh Culicover dan Jackendoff (2005), rangka pemetaan hubungan ini dilihat pada prinsip fungsi utama (FU) dan fungsi argumen (FA)⁹ dalam ayat. Kedua-dua hubungan ini dapat digambarkan melalui rumus struktur seperti yang berikut:

Rangka struktur konseptual di atas menunjukkan simbol F sebagai Fungsi, Argumen sebagai *n* dan *p* sebagai Petunjuk. Pada peringkat ini, Fungsi diwakili sebagai KK, Argumen diwakili oleh KN, dan Petunjuk selalunya diwakili oleh keterangan aspek seperti waktu. Rangka pemetaan struktur ini dapat dijelaskan berdasarkan representasi garisan argumen berikut:

Rajah 2 Pemetaan argumen.

Langkah ketiga, membekalkan struktur pemetaan sintaksis dengan mematuhi prinsip argumen atau petunjuk, apabila simbol X merujuk konstituen X yang terikat dengan konstituen *j*, manakala struktur YP dengan X terikat dengan konstituen *j*. Kedua-dua prinsip hubungan ini mempunyai struktur yang terikat antara struktur konseptual dengan struktur sintaksis. Sebagai contoh FU memerlukan fungsi semantik FA dalam pemetaan frasa sintaksis utama (Culicover & Jackendoff, 2005, pp. 162-163).

ANALISIS DATA

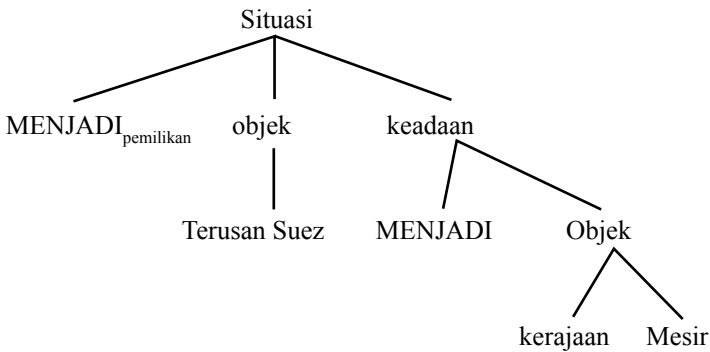
Melalui organisasi semantik struktur konseptual (Jackendoff, 2002, p. 356), menyifatkan setiap entiti di alam ini dihubungkan oleh entiti yang berada di dalam ruang dan bukan ruang. Bagi menjelaskan pernyataan ini, Jackendoff (2002), membahagikan persoalan tentang ruang dikaitkan dengan perilaku kata kerja gerak ruang (KKGR) yang melibatkan lokasi dan gerak, dan bukan ruang (KKGBR) ialah sesuatu yang melibatkan pemilikan, kepunyaan dan penjadualan aktiviti. Pemilihan data kajian berfokus pada KKGBR bersifat pemilikan yang berdasarkan pemerincian kategori konseptual, iaitu [SITUASI]¹⁰ yang melibatkan Fungsi Peristiwa atau Keadaan yang ditandai oleh konstituen konseptual (MENJADI *x*, *y*) seperti ayat yang berikut:

Kata kerja *milik*

(1) Terusan Suez ***milik*** kerajaan Mesir.

(1a) $\left[\begin{array}{l} \text{MENJADI}_{\text{pemilikan}} \text{ MILIK } ([_{\text{Benda}} \text{ TERUSAN SUEZ}], [_{\text{tempat}} \text{ KERAJAAN MESIR}]) \\ \text{Keadaan PENERIMA}^{+11} ([\text{TERUSAN SUEZ}], ([\text{KERAJAAN MESIR}])) \end{array} \right]$

(b) Representasi struktur konseptual

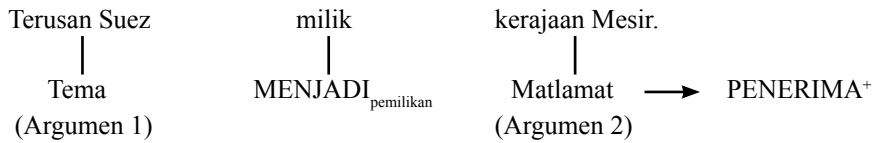

Representasi TSK di atas menunjukkan, KK *milik* ini hadir dalam dua argumen yang terlibat. Argumen pertama merujuk FN, iaitu *Terusan Suez* yang bertindak sebagai [AKTOR] dan argumen kedua merujuk [bukan- LAKUAN] yang sentiasa berhubungan bagi menentukan ayat tersebut ditentukan dalam Fungsi Keadaan. Fungsi Keadaan ini merujuk pernyataan persoalan, Apakah yang sedang berlaku kepada Terusan Suez? Persoalan ini tidak dapat memberikan jawapan terhadap apa-apa yang berlaku kepada Terusan Suez. Pernyataan yang tidak dapat memberikan jawapan yang merujuk peranan bukan-LAKUAN yang bertindak sebagai penanda MENJADI kepada kepunyaan sebagai contoh representasi di bawah:

a. [keadaan AKTOR [bukan-Lakuan PEMILIKAN (i, Benda TERUSAN SUEZ [keadaan ([Benda Terusan Suez], [Tempat Kerajaan Mesir]))]]

Berdasarkan representasi di atas, Penanda PENERIMA⁺ merujuk *kerajaan Mesir* bertindak sebagai Penerima, iaitu karektor daripada lakuan Aktor yang memberikan faedah kepada *kerajaan Mesir*. Keadaan ini dijelaskan dalam sudut peranan makro (Jackendoff, 2007, p. 196), apabila

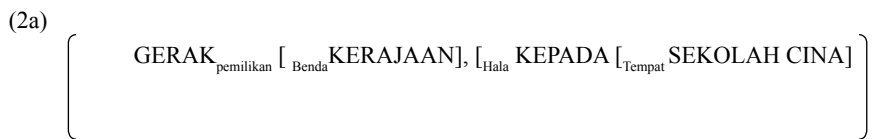
konsep gerak dapat ditandai berdasarkan adanya Penerima, Tema dan Matlamat berdasarkan ayat di bawah:

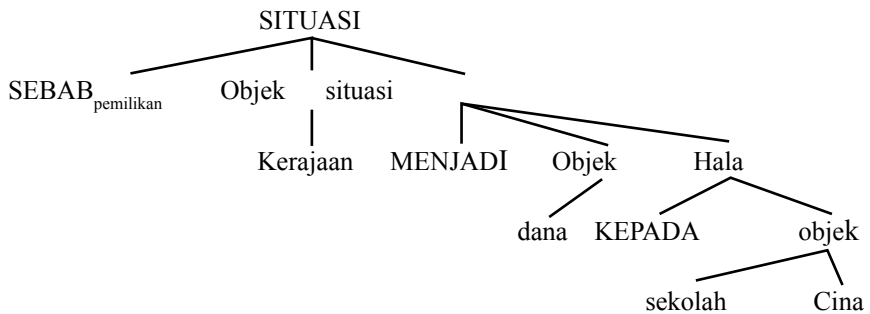
Pemetaan berdasarkan hierarki tematik menunjukkan argumen satu, iaitu *Terusan Suez* mewakili Tema, *KK milik* berdasarkan matlamat pemilikan tersebut, manakala argumen kedua merujuk Matlamat (PENERIMA) yang merujuk *kerajaan Mesir* sebagai objek langsung.

Kata Kerja Beri

(2) Kerajaan ***beri*** dana kepada sekolah Cina.

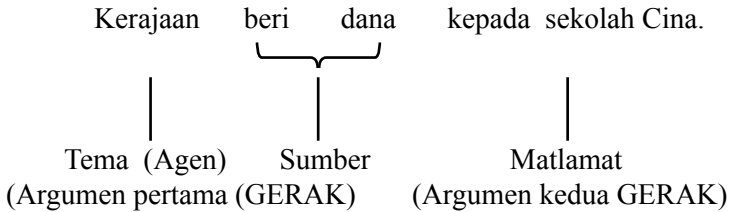
(b) Representasi struktur konseptual

Representasi TSK berdasarkan ayat di atas, menunjukkan argumen pertama merujuk peranan AKTOR yang diwakili oleh Kerajaan dan argumen kedua merujuk LAKUAN yang merujuk KK *beri* bertindak menjawab persoalan Apakah yang sedang berlaku? Pernyataan ini dapat memberikan jawapan Kerajaan sedang beri bantuan kepada sekolah Cina. Penentuan kepada AKTOR dan LAKUAN ini menentukan ayat tersebut di bawah Fungsi Peristiwa yang merujuk konstituen GERAK berdasarkan representasi ayat berikut:

[peristiwa AKTOR [KERAJAAN] [Lakuan PEMILIKAN (i, Benda Bantuan
 [peristiwa GERAK ([Benda dana], [Tempat Kerajaan Mesir]))]]

Berdasarkan sudut peranan makro (2a), menunjukkan objek merujuk *sekolah Cina* yang ditandai sebagai PENERIMA+, iaitu faedah yang diterima hasil bantuan yang diberikan oleh kerajaan.

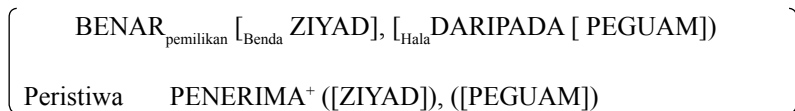

Pemetaan berdasarkan hierarki tematik menunjukkan KK *beri* dapat dikategorikan sebagai kata kerja intransitif yang merujuk argumen pertama *kerajaan* sebagai Tema atau Agen yang menggerakkan kepada sumber, iaitu FK *beri dana* dan Matlamat pada pergerakan ini adanya Hala, iaitu preposisi *kepada* serta objek langsung yang mengikutinya, iaitu *sekolah Cina*.

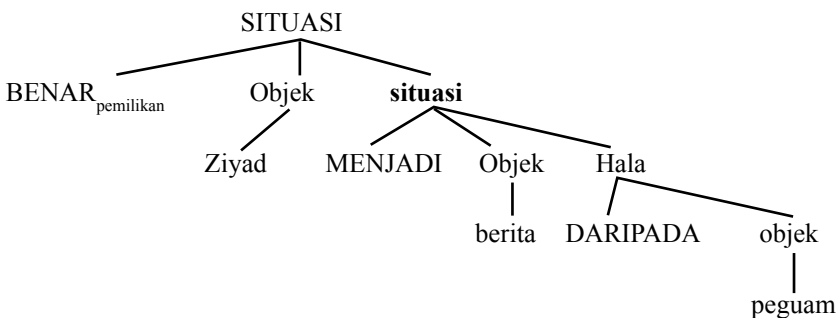
Kata Kerja Terima

(3) Ziyad ***terima *** berita daripada peguam.

(3a)

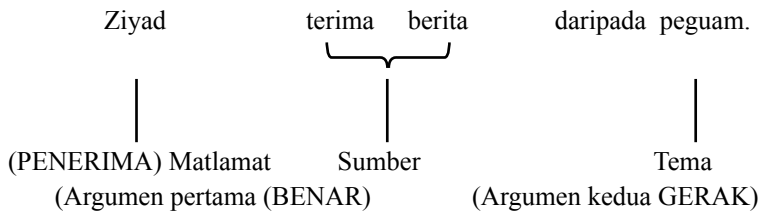
(b) Representasi struktur konseptual

Representasi TSK berdasarkan ayat di atas, menunjukkan argumen pertama merujuk peranan Aktor, iaitu *Ziyad* dan argumen kedua merujuk LAKUAN yang merujuk KK *terima* yang bertindak menjawab persoalan, apakah yang sedang berlaku? Pernyataan ini dapat memberikan jawapan *Ziyad* menerima berita daripada peguamnya. Penentuan kepada AKTOR dan LAKUAN ini menentukan ayat tersebut di bawah Fungsi Peristiwa yang merujuk konstituen MENJADI berdasarkan representasi ayat di bawah:

[peristiwa AKTOR [Ziyad] [Lakuan PEMILIKAN (i, Benda [Berita] [_{peristiwa} BENAR ([_{Benda} berita], [_{Hala} DARIPADA [PEGUAM]])))]

Berdasarkan sudut peranan makro (3a), menunjukkan objek merujuk *peguam* yang ditandai sebagai PENERIMA⁺, iaitu sesuatu yang diterima daripada *peguam*.

Pemetaan berdasarkan hierarki tematik menunjukkan subjek *Ziyad* diwakili sebagai Matlamat (PENERIMA), manakala FK *terima berita* ditandai sebagai sumber dan Tema merujuk membenarkan berita disampaikan oleh *Peguam*.

Perkaitan Struktur Konseptual (Semantik) kepada Sintaksis

Perbincangan antara hubungan TSK dengan sintaksis pastinya memerlukan suatu hubungan yang kuat dan berkaitan antara satu sama lain (Culicover & Jackendoff, 2005 p. 153). Didapati, dari sudut TSK, KK bersifat pemilihan ini mempunyai ciri antologi konseptual yang tersendiri seperti MENJADI_{pemilikan?} GERAK_{pemilikan?} BENAR_{pemilikan?} Peristiwa, Keadaan, Benda, Hala dan Tempat. Kesemua ciri konstituen ini membentuk satu set ciri aspek yang dihubungkan satu persatu dalam pemetaan segmen dan struktur sintaksis seperti yang berikut:

1. Terusan Suez *milik* kerajaan Mesir.

Struktur konseptual

Sintaksis

- (a) [_{Keadaan} **MENJADI** (**MENJADI**_{pemilikan} ([TERUSAN SUEZ [_{Hala} **MENJADI**_{pemilikan} ([_{Tempat} KERAJAAN MESIR])])])]₁ KK_x – S₁
 i. KEADAAN (SITUASI)_x)]₁ KK_x – S₁
 ii. (**MENJADI**_{pemilikan} (X, **MENJADI** [MILIK]))]₂ KK₂
 iii. [TERUSAN SUEZ] KN₃
 iv. [KERAJAAN MESIR]₄ KN₄

Pemetaan segmen di atas menunjukkan fungsi **MENJADI**_{pemilikan} menjadi KK utama; dengan adanya KK *milik* sebagai sebagai unsur keterangan pada garisan (ii). KK *milik* ini akan berhubungan dengan argumen pada KN. Keadaan ini menunjukkan berlakunya pemilikan sepenuhnya pada FN, iaitu *Kerajaan Mesir*. Penanda kepada KK *milik* ini boleh dibentuk sebagai milik + **MENJADI**_{pemilikan}. Yang berikut merupakan pemetaan struktur fungsi utama KK *milik*:

- (b) **Leksikal semantik** *milik* : F (X, Y, Z)
 : **MENJADI**_{pemilikan} (TERUSAN SUEZ, KERAJAAN MESIR]

[Argumen x (**MENJADI**_{pemilikan} [Tema; **MENJADI** MILIK] [PENERIMA]_y]

- (c) **Struktur Sintaksis** : [_{FN} KN [_{FK} KK₁ [_{FN} KN]₂]₁
 Terusan Suez *milik* kerajaan Mesir

(Terusan Suez *milik* kerajaan Mesir
 Sintaksis : [_{FN} KN₁ KK₁, KN₂] ⊆ [_{FN} KN [_{FK} KK₁ [_{FN} KN]₂]₁
 TSK : KN₁KK₁,(KN₂) ⊆ λy. λx. MILIK (AGENT:_x, PERMINTAANY
 ([KERAJAAN MESIR])

Pemetaan semantik dan sintaksis menunjukkan argumen satu merujuk simbol F diwakili sebagai **MENJADI**_{pemilikan} yang berlaku merujuk pemilikan, iaitu TEMA yang diwakili menjadi *milik* daripada Sumber

kepada Penerima sebagai Petunjuk. Simbol X yang dihubungkan merujuk *Terusan Suez* sebagai berlakunya **MENJADI**_{pemilikan} kepada Penerima, iaitu *Kerajaan Mesir*. Bagi argumen kedua merujuk Penerima, iaitu *Kerajaan Mesir* yang akan menerima *Terusan Suez* menjadi pemilikan mereka. Berdasarkan keseluruhan ayat, kedua-dua argumen ini dihubungkan pada struktur sintaksis yang diwakili argumen satu kepada FN dan argumen kedua kepada FK. Pemetaan ini menunjukkan KK *milik* yang bersifat transitif ini mempunyai subset dengan FN (*Terusan Suez*). Keadaan ini memerlukan satu subkategori daripada KK yang memerlukan FN sebagai permintaan dalam argumen. Realisasi ini membentuk argumen sintaksis menjadi FN > KK > FN yang disifatkan sebagai penerimaan KK *milik* secara langsung kepada KN, iaitu kerajaan Mesir (Culicover & Jackendoff, 2005, p. 181)

2. Kerajaan ***beri*** dana kepada sekolah Cina.

Struktur konseptual

Sintaksis

(a) [_{Peristiwa} **MENJADI** (_{pemilikan} **GERAK** ([KERAJAAN [_{Hala} _{pemilikan} **GERAK** ([_{Tempat} SEKOLAH CINA]))))]

i. PERISTIWA (SITUASI _X	) ₁	KK _x - S ₁
ii. (GERAK _{pemilikan} (X, MENJADI [BERI	) ₂)	KK ₂
iii. [DANA]		KN ₃
iv. [SEKOLAH CINA	] ₄	KN ₄
v. HALA		KSN ₅

Pemetaan segmen di atas menunjukkan fungsi **GERAK**_{pemilikan} menjadi KK utama; dengan adanya KK *beri* sebagai sebagai unsur keterangan pada garisan (ii). KK *terima* ini akan berhubungan dengan argumen pada KN menunjukkan berlakunya pemilikan sepenuhnya pada FN, iaitu *sekolah Cina*. Penanda kepada KK *terima* dan KSN *kepada* ini boleh dibentuk sebagai terima + **GERAK**_{pemilikan}, iaitu berlakunya sesuatu perpindahan pemilikan merujuk KN *dana*. Yang berikut merupakan pemetaan struktur fungsi utama KK *beri*:

(b) **Leksikal semantik *beri*** : F (X, Y, Z)

: BERI (KERAJAAN [DANA] SEKOLAH CINA)

[Argumen x (GERAK_{pemilikan} [Tema; GERAK BERI] [GERAK [DARI SUMBER_x KEPADA PENERIMA_y]

(c) **Sintaksis**: [_{FN} KN [_{FK} KK₁ KN₃ [_{PP} KSN [_{FN} KN]₂]₁]₂

Kerajaan beri dana kepada sekolah Cina

Kerajaan beri dana kepada sekolah Cina
 Sintaksis: [_{FN} KK₁, KN₂ KSN KN₃ KN₄] ⊆ [_{FN} KN [_{FK} KK₁ KN₃ [_{PP} KSN [_{FN} KN]₂]₁]₂
 TSK : KK₁, (KN₂) ⊆ λy. λx. MILIK (AGENT: x, PENERIMAy ([SEKOLAH CINA])

Pemetaan sintaksis menunjukkan argumen satu merujuk simbol F diwakili sebagai **GERAK**_{pemilikan} yang berlaku merujuk perpindahan, iaitu **TEMA** yang diwakili menjadi *beri* daripada Sumber kepada Penerima sebagai Petunjuk. Simbol X yang dihubungkan merujuk *Kerajaan* sebagai berlakunya **GERAK**_{pemilikan} kepada Penerima, iaitu *sekolah Cina*. Bagi argumen kedua merujuk Penerima, iaitu *sekolah cina* yang akan menerima *dana* menjadi pemilikan mereka. Berdasarkan keseluruhan ayat, kedua-dua argumen ini dihubungkan pada struktur sintaksis yang diwakili argumen satu kepada FN dan argumen kedua kepada FPrep. Pemetaan ini menunjukkan KK *beri* yang bersifat ditransitif ini mempunyai subset dengan KN (*Kerajaan*). Keadaan ini juga memerlukan satu subkategori daripada KK yang memerlukan KN sebagai permintaan dalam argumen. Pemetaan dua argumen menunjukkan wujudnya realisasi sintaksis yang merujuk FN sebagai subjek dan FPrep sebagai keterangan dan diikuti oleh objek fizikal, iaitu *sekolah Cina* (FN-FPrep). Realisasi ini membentuk argumen sintaksis menjadi FN > KK > FPrep yang disifatkan sebagai penerimaan dan tema secara langsung (Culicover & Jackendoff, 2005, p. 181).

3. Ziyad ***terima *** berita daripada peguam.

Struktur konseptual

Sintaksis

(a) [Peristiwa **MENJADI** (**BENAR**_{pemilikan} ([Ziyad [Hala
BENAR_{pemilikan} ([Tempat **PEGUAM**]))))])

i. PERISTIWA (SITUASI _X	) ₁	KK _x – S ₁
ii. (BENAR _{pemilikan} (X, MENJADI [<i>TERIMA</i>	) ₂	KK ₂
iii. [BERITA]		KN ₃
iv. [PEGUAM	] ₄	KN ₄
v. HALA		KSN ₅

Pemetaan segmen di atas menunjukkan fungsi **BENAR**_{pemilikan} menjadi KK utama; dengan adanya KK *terima* sebagai sebagai unsur keterangan pada garisan (ii). KK *terima* ini akan berhubungan dengan argumen pada KN *Ziyad* menunjukkan berlakunya sesuatu kebenaran kepada pemilikan sepenuhnya daripada KN, iaitu *peguam*. Penanda kepada KK *terima* dan KSN *daripada* ini boleh dibentuk sebagai *terima + BENAR*_{pemilikan}, iaitu sesuatu kebenaran untuk berlakunya pemilikan merujuk KN *berita*. Yang berikut merupakan pemetaan struktur fungsi utama KK *terima* seperti di bawah:

(b) **Leksikal semantik** *terima* : F (X, Y, Z)

: TERIMA (ZIYAD [BERITA] [PEGUAM])

[Argumen x (GERAK_{pemilikan} [Tema; GERAK MILIK] [GERAK [DARI PENERIMA_x KEPADA SUMBER_y]

(c) **Sintaksis** : [_{FN} KN₁ [_{FK} KK₁ KN₂ [_{FNS} KSN₁ [_{FN} KN₃]₂]₁]₂

| | | | |

Ziyad terima berita daripada peguam

{ Ziyad terima berita daripada peguam
 Sintaksis: [_{FN} KN₁, KK₁ KK₂ KSN₁ KN₂] ⊆ [_{FN} KN₁ [_{FK} KK₁ KN₂ [_{FNS} KSN₁ [_{FN} KN₃]₂]₁]₂
 TSK: KN₁, KK₁ KK₂ KSN₁ KN₂ ⊆ λy. λx. MILIK (PENERIMA_x, AGENT y ((PEGUAM))

Pemetaan sintaksis menunjukkan argumen satu merujuk simbol F diwakili sebagai **BENAR**_{pemilikan} yang berlaku merujuk perpindahan, iaitu

TEMA yang diwakili menjadi *terima* daripada Sumber kepada Penerima sebagai Petunjuk. Simbol X yang dihubungkan merujuk *Ziyad* sebagai berlakunya **BENAR**_{pemilikan} yang merujuk Penerima. Bagi argumen kedua merujuk Sumber, iaitu *peguam* yang menyampaikan berita kepada *Ziyad*. Berdasarkan keseluruhan ayat, kedua-dua argumen ini dihubungkan pada struktur sintaksis yang diwakili argumen pertama kepada FN dan argumen kedua kepada FPrep. Pemetaan ini menunjukkan KK *beri* yang bersifat transitif ini mempunyai subset dengan KN (*Ziyad*). Keadaan ini juga memerlukan satu subkategori daripada KK *terima* yang memerlukan KN *Ziyad* sebagai permintaan dalam argumen. Pemetaan dua argumen menunjukkan wujudnya realisasi sintaksis yang merujuk FN sebagai subjek dan FPrep sebagai keterangan dan diikuti oleh objek fizikal iaitu *peguam* (FN-FPrep). Realisasi ini membentuk argumen sintaksis menjadi FN > KK > FPrep yang disifatkan sebagai penerimaan dan tema secara langsung dengan KK *terima*.

KESIMPULAN

Makalah ini telah memaparkan analisis data berdasarkan KK bersifat pemilikan, iaitu *milik*, *beri* dan *terima* yang menunjukkan berlakunya konsep pemilikan, perpindahan sesuatu pemilikan dan membenarkan sesuatu pemilikan itu berlaku berdasarkan representasi struktur konseptual. Representasi semantik membuktikan wujudnya unsur gerak yang bersifat pemilikan, iaitu perpindahan sesuatu daripada X kepada Y, iaitu kepada ketiga-tiga KK berdasarkan representasi TSK seperti Jadual 1:

Jadual 1 Perpindahan sesuatu daripada X kepada Y bagi ketiga-tiga KK berdasarkan representasi TSK.

Representasi semantik	Pemerincian Konstituen struktur konseptual	Kata kerja gerak
Fungsi Keadaan : MENJADI (X, Y)	[MENJADI pemilikan], [Benda] [Tempat]	milik
Fungsi Peristiwa : MENJADI (X, Y)	[GERAK pemilikan], [Benda], [Hala] [Tempat]	beri
	[BENAR pemilikan], [Benda], [Hala] [Tempat]	terima

Gerak berdasarkan representasi TSK membentuk KK *milik* mewakili konstituen [MENJADI_{pemilikan}], KK *terima* mewakili konstituen [GERAK_{pemilikan}] dan KK *simpan* mewakili konstituen [BENAR_{pemilikan}] membuktikan adanya hubungan gerak yang menunjukkan berlakunya proses pemilikan tersebut. Perbezaan pengklasifikasian kepada ketiga-tiga KK ini menunjukkan peranan konstituen [HALA] dalam argumen yang merujuk FPrep *kepada* dan *daripada* bagi kata kerja *beri* dan *terima*. Keadaan ini menunjukkan adanya berlaku pergerakan arah perpindahan pemilikan tersebut. Selain itu, hal ini juga menunjukkan peranan preposisi [HALA] yang menjadi penanda kepada penentuan kedua-dua ayat tersebut dalam Fungsi Peristiwa. Hubungan argumen yang memetakan struktur Sumber kepada KN dan Tema yang juga merujuk KN disimpulkan ketiga-tiga KK ini memerlukan FN sebagai frasa utama pada tatatingkat struktur argumen dan sintaksis. KK *milik* merujuk permintaan, manakala KK *beri* dan *terima* merujuk penerimaan.

NOTA

1. Konstituen merujuk #entiti# yang dianggap sebagai representasi mental yang dikenali sebagai konstituen konseptual. Konstituen konseptual ini ditandai simbol kurungan [_X].
2. Kategori ontologi digolongkan sebagai sebahagian daripada “*part of speech*” atau konseptual. Kategori ini dikonfigurasi dalam struktur kompleks seperti TEMPAT - [Tempat FUNGSI-TEMPAT (BENDA)] HALA- [Hala {KEPADA/DARI/DARIPADA} BENDA/TEMPAT] PERISTIWA - [Gerak {BENDA/HALA}] KEADAAN - [keadaan {MENJADI [BENDA/TEMPAT/]}].
3. Representasi dalaman merujuk manusia mempunyai keupayaan untuk menghasilkan pelbagai ayat berdasarkan idea-idea yang difikirkan dalam otak. Jackendoff (2002), memberikan penekanan kepada pembelajaran dan pembangunan dalam otak seperti dalam sistem pengkomputeran. Sebagai contoh apabila mengujarkan kata nama “*bintang besar*” pastinya tidak tergambar rajah pohon tentang FN yang dibina. Namun, Jackendoff 2002, pp. 24-25 mendapati wujudnya keadaan-ruang dalam otak (*space distinctions the brain can make*) yang membolehkan seorang penutur mengeluarkan bunyi (fonologi) dan struktur sintaktik daripada pelbagai dimensi.
4. Pembinaan organisasi Reka bentuk Sejajaran (2011), ini berdasarkan tatabahasa generatif (Jackendoff, 1997, 2002) yang dibincangkan bersama dalam kerangka Program Minimalis (Philip, Colin dan Lau, 2004, Marantz, 2005). Organisasi ini dilihat bersifat ekonomi dan elegan berbanding reka bentuk tatabahasa terdahulu yang menumpukan pandangan generatif sahaja.
5. TSK membentuk satu set abstrak dalam organisasi semantik dengan membahagikan kelas kata gerak ruang dan bukan ruang. Kelas kata kerja gerak ruang meliputi gerak,

- menjadi, orientasi, gerak tambah, kausatif dan benar, manakala kata kerja gerak bukan ruang meliputi masa, pemilikan, identifikasi, keadaan dan kewujudan.
6. (Jackendoff, 2002, hlm. 364) merujuk dekomposisi makna kata kerja berdasarkan satu set primitif. Dekomposisi fungsi peristiwa dan keadaan diperoleh berdasarkan struktur argumen KK seperti MENJADI < (X,Y), TINGGAL < (X,Y), GERAK < (Objek, Hala), ORIENTASI < (Objek, Hala), DARI, KEPADA < X, Hala), INCOAKTIF, SEBAB, TOLONG & BENAR < (Objek./ Peristiwa, Objek, Peristiwa), Peristiwa> dan SEBAB & BENAR < (Objek, Peristiwa, Peristiwa), Peristiwa>.
 7. Baris-baris petikan yang tersenarai dalam data korpus.
 8. Dibincangkan dalam prinsip tematik (diperkenalkan oleh Gruber (1965) dan dikemas kini oleh Jackendoff (1990) hingga (2007)). Peranan Aktor/Agen merujuk “Apakah yang dilakukan oleh X....(contoh i)”; Pengalami atau kesan Pengalami (*Undergoer*) ialah prinsip alternatif bagi menjawab persoalan “Apakah yang telah berlaku kepada X....?”
 - (a) Apakah yang dilakukan oleh Ziyad apabila menolak Kamal?/berlari/[Kamal= Aktor/ Agen]
 - (b) Apakah yang berlaku kepada Ziyad apabila Kamal memukulnya?[Ziyad= Pengalami/ Kesan Pengalami] /mungkin mati//mungkin cedera/
 - (c) Apakah yang dilakukan oleh ibunya apabila memeluk Ziyad [Ziyad = Penerima]
 9. Dibincangkan oleh Culicover dan Nowak (2003), input asal dalam teori pemerolehan bahasa.
 10. Merujuk subset dalam Fungsi Peristiwa atau Keadaan menjelakan boleh wujud dua konseptual, iaitu Peristiwa (sesuatu yang berlaku dalam Lakuan [+LAKUAN] dan Keadaan (sesuatu yang merujuk sikap situasi [-LAKUAN]. (Jackendoff, 2002, hlm. 256).
 11. Syarat jika PENERIMA+ pasti wujud Penerima dalam argumen kedua, jika PENERIMA- merujuk argumen kedua sebagai Penerima kesan.

RUJUKAN

- Ake Viberg. (2010). Basics verb of possession. *Journal De Liguistique Cognitive*. V4, 119-127.
- Aikhenvald, Alexandra Y. dan Dixon, R. M. W. (2013). *Possession and Ownership*. Oxford University Press: United Kingdom.
- Culicover, P.W & Jackendoff, R. (2005). *Simpler syntax*. Oxford University Press: New York.
- Gruber, J.S. (1965). *Studies in Lexical Relations*. Tesis Ph.D. Universiti Linguistik Club: Amsterdam.
- Jackendoff, R. (1983). *Semantics and Cognition*. MIT Press: London.
- Jackendoff, R. (1990). *Semantic Structure*. MIT Press: London.
- Jackendoff, R. (1992). *Languages of the Mind: Essays on Mental Representation*. MIT Press: London.

- Jackendoff, R. (1997). *The Architecture of the Language Faculty*. MIT Press: London.
- Jackendoff, R. (2002). *Foundations of language: Brain, meaning, grammar, evolution*. MIT Press: London.
- Jackendoff, R. (2005). *The architecture of the language faculty*. MIT Press: London.
- Jackendoff, R. & Culicover, P.W. 2005. *Simpler syntax*. Oxford University Press: New York.
- Jackendoff, R. (2007). *Language of the mind: Essays on mental representation*. MIT Press: London.
- Jackendoff, R. (2011). *Meaning and the lexicon: The parallel architecture 1975-2010* MIT Press: London.
- Kamus Dewan*. (2010). Dewan Bahasa dan Pustaka: Kuala Lumpur.
- Lakoff, G. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press.
- Marantz, Alex. (2005). Generative Linguistics within the cognitive neuroscience of language. *Linguistic Review* 22, 429-460.
- Philip, Colin dan Ellen Lau. 2004. Foundational Issues (Review article on Jackendoff 2002). *Journal of Linguistic* 40, 1-21.
- Stassen, L. (2009). *Predicative possession*. Oxford University Press: New York.
- Stolz, T. et al. (2008). *Split possession*. John Benjamin: Amsterdam.

Diperoleh (*received*): 8 Ogos 2017

Diterima (*accepted*): 16 Januari 2018